

Ἀπὸ τὴν μίνησιν τῶν Ἰδεῶν

KARL VALENTIN MÜLLER

Ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Ι. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Ἡ εἶδησις τοῦ θανάτου τοῦ Γερμανοῦ Κοινωνιολόγου Κάρλ Βαλεντίν Μύλλερ, ἐπελθόντος τὴν 3ην παρελθόντος Αὐγούστου, ἐπροκάλεσε μεγάλην θλίψιν εἰς τὸν διεθνή ἐπιστημονικὸν κόσμον. Διὰ τὴν ἐπιστήμην ὅμως τῆς κοινωνιολογίας, εἰδικώτερον, ὁ θάνατός του δημιουργεῖ δυσαναπλήρωτον κενόν, εἰς ἐποχὴν μάλιστα καθ' ἣν οἱ ἀγῶνες τῶν κοινωνιολόγων διὰ τὴν διάνοξιν νέων εὐρυτέρων ὀριζόντων εἰς τὴν ἀνοδικὴν πορείαν τῆς ἐπιστήμης των ἔχουν ὅσον οὐδέποτε ἴσως ἄλλοτε ἀνάγκην ἀφοσιωμένων ἐργατῶν, ὅπως ὑπῆρξεν ὁ ἐκλιπὼν Γερμανὸς Καθηγητής.

Παρ' ὅλας τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας ἀντιμετώπισεν, ὁ Κάρλ Β. Μύλλερ, ὑπερήρτησε τὴν ἐπιστήμην του ἀδιακόπως ἀπὸ τοῦ 1922, ὅποτε ἀνεκνήρυσθη διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λειψίας, μέχρι τῶν τελευταίων στιγμῶν τῆς ζωῆς του. Ὁπαδὸς τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τοῦ γερμανικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος, με πλουσίαν πρακτικὴν δρᾶσιν τόσον ὡς καθηγητῆς γερμανικοῦ πανεπιστημίου (τῆς Νυρεμβέργης), ὅσον καὶ ὡς δημόσιος λειτουργός, ἀφῆκε τὴν σφραγίδα τοῦ δημιουργικοῦ καὶ ἀνανεωτικοῦ του πνεύματος ἀπὸ ὅπου καὶ ἂν ἐπέρασεν.

Ἡ συγγραφικὴ του, ἐξ ἄλλου, ἐπίδοσις ὑπῆρξεν ὄντως καταπληκτικὴ. Ἐδημοσίευσεν, ἐν συνόλῳ, 300 περίπου μελέτας, ἐνῶ δεκάδες ἄλλων ἦσαν κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του ἐτοιμαὶ πρὸς δημοσίευσιν ἢ ἐτέλουν ὑπὸ ἐπεξεργασίαν. Εἰς τὰ πολυπληθῆ ἔργα του, ἐμφανισθέντα ὑπὸ μορφὴν αὐτοτελῶν βιβλίων ἢ μελετῶν καὶ ἄρθρων εἰς ἐπιστημονικὰ περιοδικά, θίγονται τὰ πλέον ποικίλα κοινωνιολογικὰ θέματα. Μεταξὺ τούτων προέχουν τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν συνδικαλισμὸν, τὸ δημοσιοὑπαλληλικὸν πρόβλημα, τὴν κοινωνικὴν μεθοδολογίαν, τὸν πληθυσμὸν, τὴν εὐγονικὴν, τὴν μετανάστευσιν, τοὺς πρόσφυγας, τὸν σοσιαλισμὸν, τὴν ἀνεργίαν, τὴν στέγασιν, τὴν κοινωνικὴν ψυχολογίαν κ.ἄ.

Ἄλλὰ τὸ ἔργον τοῦ Κάρλ Β. Μύλλερ μόνον μερικῶς περιλαμβάνεται εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας του. Διὰ νὰ ἐκτιμηθῇ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἡ συμβολῆς του θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὸ μέγα πλῆθος τῶν μαθητῶν πού ἀνέδειξε ἀφ' ἐνὸς καὶ οἱ συνεργάται τοὺς ὁποίους ἐπηρέασε καὶ καθωδήγησεν ἀφ' ἑτέρου. Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, ἐξ ἄλλου, ἔλαβεν οὗτος ἐνεργὸν μέρος εἰς πλείστα διεθνή συνέδρια, με τὰς διαλέξεις του δὲ καὶ τὰς εἰσηγήσεις του ἐνέ-

πνευσε και παρωτρυνε πλειάδα γνωστών ανά τον κόσμο επιστημόνων, μετά των οποίων έδημιούργησε τόσο επικοινωνητικούς επιστημονικούς και φιλικούς δεσμούς. "Άξιον μνείας είναι επίσης ότι ο Κάρλ Β. Μύλλερ ανέπτυξε μεγάλη δραστηριότητα εντός των κόλπων του Διεθνούς Ίνστιτούτου Κοινωνιολογίας, του οποίου έ χρημάτισε Γενικός Γραμματέας μέχρι του θανάτου του.

Τέλος, θα πρέπει ιδιαίτερος να εξαρθή η στοργή του προς τους πάσχοντας συνανθρώπους του, της οποίας τρανόν δείγμα υπήρξε η άφοσίωσίς του εις την μελέτην και την προώθησιν των προσφυγικών προβλημάτων. Η Διεθνής Ένωσις διά την μελέτην του προσφυγικού προβλήματος, εκτιμώνσα το ενδιαφέρον του και τας άδιακόπους προσπαθείας του υπέρ των προσφύγων, τον εξέλεξε Πρόεδρον του Έπιστημονικού της Συμβουλίου κατά την εν Ελλάδι συνελθούσαν Γενικήν Συνέλευσιν εν έτει 1961.

Διά τον Μύλλερ η επιστήμη είχε, όσον δι' άλλους άλλους, αποβή ό ουσιαστικός σκοπός της ζωής του. Επί πλέον υπήρξε ούτος μία αναμφισβήτητος προσωπικότης με άπαραμίλλον ζωτικότητα, ψυχικήν έγκαρτέρησιν και ιδεολογικήν συνέπειαν, έξόχως προσηνής, καλοκάγαθος και με άπτότητον αισιοδοξίαν.